

ISOVENÄLÄISTEN KANSALLISUUSYLPEYDESTÄ

Miten paljon nykyään puhutaan, keskustellaan ja melutaan kansallisuudesta ja isänmaasta! Englannin liberaaliset ja radikaaliset ministerit, suuri joukko Ranskan „eturivin” sanomalehtimiehiä (jotka osoittautuivat olevan täysin yksimielisiä taantumuksen sanomalehtimiesten kanssa), suunnaton määrä Venäjän virallisia, kadettilaisia ja edistysmielisiä (aina eräisiin narodnikkilaisiin ja „marxilaisiin” saakka) kynäilijöitä — kaikki he ylistävät tuhansin tavoin „synnyinmaan” vapautta ja riippumattomuutta, kansallisen itsenäisyyden periaatteen ylevyyttä. Siinä ei saa selvää, missä päättyy pyöveli Nikolai Romanovin tai neekerien ja Intian asukkaiden piinaajien lahjottu ylistäjä ja mistä alkaa tusinaporoporvari, joka tylsäjärkisyytensä tai selkärangattomuutensa vuoksi ajautuu „virran mukana”. Eikä sen selvittäminen ole tärkeätäkään. Edessämme on hyvin laaja ja hyvin syvä aatteellinen virtaus, jonka juuret ovat sangen lujasti kietoutuneet suurvaltalaisten kansakuntien herrojen suurtilallisten ja kapitalistien etuihin. Näille luokille edullisten aatteiden propagointiin käytetään kymmeniä ja satoja miljoonia vuodessa: se on aikamoinen mylly, joka ottaa vettä kaikkialta, Menshikovista, vakuumuksellisesta shovinistista alkaen Plehanoviin ja Masloviin, Rubanovitshiin ja Smirnoviin, Kropotkiniin ja Burtseviin saakka, jotka ovat shovinisteja opportunistisuutensa tai selkärangattomuutensa vuoksi.

Koettakaamme mekin, isovenäläiset sosialidemokraatit, määritellä suhteemme tähän aatteelliseen virtaukseen. Meille, Euroopan äärimmäisen itäosan ja Aasian suuren

osan suurvaltalaisen kansakunnan edustajille, olisi sopimatonta unohtaa kansallisuuskysymyksen valtava merkitys; — erikoisesti sellaisessa maassa, jota täydellä syyllä sanotaan „kansojen vankilaksi”; — aikana, jolloin nimenomaan Euroopan kaukaisimmassa itäosassa ja Aasiassa kapitalismi herättää elämään ja tietoisuuteen kokonaisen joukon „uusia”, suuria ja pieniä kansakuntia; — ajankohdasta, jolloin tsaristinen monarkia on aseistanut miljoonia isovenäläisiä ja „muukalaisia” „ratkaistakseen” joukon kansallisuuskysymyksiä yhdistyneen aateliston neuvoston ja Gutshkovien, Krestovnikovien, Dolgorukovien, Kutlerien ja Roditshevien etujen mukaisesti.

Onko meille, tietoisille isovenäläisille proletaareille, kansallisuusylpeyden tunne vieras? Ei tietenkään! Me rakastamme omaa kieltämme ja omaa synnyinmaatamme, me työskentelemme eniten *sen* työtätekevien joukkojen (s.o. *sen* väestön $\frac{9}{10}$) nostamiseksi demokraattien ja sosialistien tietoiseen elämään. Meille on tuskallisinta nähdä ja tuntea, minkälaisen väkivallan, sorron ja pilkanteon alaiseksi tsarin pyövelit, aatelistet ja kapitalistit alistavat mainion synnyinmaamme. Me olemme ylpeitä siitä, että tämä väkivalta on herättänyt vastarintaa meidän keskuudessamme, isovenäläisten keskuudessa, että *meidän* keskuudestamme ovat nousseet Radishtshev, dekabristit, 70-luvun vallankumoukselliset raznotshinetsit*, että isovenäläinen työväenluokka loi vuonna 1905 joukkojen mahdavan vallankumouksellisen puolueen, että isovenäläinen talonpoika alkoi samaan aikaan tulla demokraatiksi, ryhtyi kukistamaan pappia ja tilanherraa.

Me muistamme, kuinka isovenäläinen demokraatti Tshernyshevski, joka antoi elämänsä vallankumouksen asialle, puoli vuosisataa sitten sanoi: „surkuteltava kansakunta, orjien kansakunta, ylhäältä alas asti — kaikki orjia”⁴². Avoimet ja peitetyt isovenäläisorjat (orjia suhteessa tsaristiseen monarkiaan) eivät mielellään muistele noita sanoja. Mutta meidän mielestämme ne olivat synnyinmaahan kohdistuvan todellisen rakkauden sanoja,

* — raznotshinetsit olivatliberaalisen ja demokraattisen porvariston valistuneita edustajia, jotka eivät kuuluneet aatelistoon, vaan virkamiehistöön, kaupunkien pieneläjiin, kauppiasiin ja talonpoikaistoon”. (Ks. Teokset, 20. osa, s. 235.) *Suom.*

rakkauden, joka kärsi sen vuoksi, että isovenäläisen väestön joukoilta puuttui vallankumouksellisuutta. Silloin sitä ei ollut. Nykyään sitä on vähän, mutta sitä jo on. Me olemme täynnä kansallisuusylpeyttä, sillä isovenäläinen kansakunta on *myöskin* luonut vallankumouksellisen luokan, *myöskin* todistanut, että se kykenee antamaan ihmiskunnalle suurenmoisia näytteitä taistelusta vapauden ja sosialismin puolesta eikä vain suuria pogromeja, hirsipuurivejä, kidutuskammioita, suurta nälänhätää ja suurta orjamaisuutta pappien, tsaarien, tilanherrain ja kapitalistien edessä.

Me olemme täynnä kansallisuusylpeyttä ja nimenomaan siksi vihaamme *erikoisesti omaa* orjan menneisyyttämme (jolloin aatelistilanherrat veivät talonpoikia sotaan tukahduttaakseen Unkarin, Puolan, Persian ja Kiinan vapauden) ja omaa orjan nykyisyyttämme, jolloin nuo samat tilanherrat kapitalistien auttamina vievät meitä sotaan kuristaakseen Puolan ja Ukrainan, lyödäkseen maahan demokraattisen liikkeen Persiassa ja Kiinassa, lujittaakseen isovenäläistä kansallisuusarvoamme häpäisevää Romanovien, Bobrinskien ja Purishkevitchien koplakuntaa. Kukaan ei ole itse syyppää siihen, että on syntynyt orjana; mutta orja, joka vieroksuu pyrkimystä omaan vapauteensa, jopa puolustelee ja kaunistelee orjuuttaan (esimerkiksi nimittää Puolan, Ukrainan j.n.e. kuristamista isovenäläisten „isänmaan puolustukseksi”), sellainen orja on lakeija ja halunkki, joka herättää oikeutettua suuttumusta, ylenkatsetta ja inhoa.

„Kansa, joka sortaa muita kansoja, ei voi olla vapaa”⁴³, niin sanoivat XIX vuosisadan johdonmukaisen demokratian suuret edustajat Marx ja Engels, joista tuli vallankumouksellisen proletariaatin opettajia. Ja me, isovenäläiset työläiset, täynnä kansallista ylpeyttä, tahdomme hinnalla millä hyvänsä vapaan ja riippumattoman, itsenäisen, demokraattisen, tasavaltalaisen, ylpeän Iso-Venäjän, joka rakentaa suhteensa naapureihinsa inhimillisen tasa-arvoisuuden periaatteen pohjalla eikä suurta kansakuntaa halventavan maaorjuudellisten etuoikeuksien periaatteen pohjalla. Juuri siksi, että me haluamme sen, me sanomme: Euroopassa (kaukaisessa Itä-Euroopassakaan) ei voida XX vuosisadalla „puolustaa isänmaata” muuten kuin taistelemalla kaikin vallankumouksellisin keinoin *oman* isänmaansa monarkiaa,

tilanherroja ja kapitalisteja vastaan, s.o. synnyinmaamme *pahimpia* vihollisia vastaan; — isovenäläiset eivät voi „puolustaa isänmaata” muuten kuin toivoen tsarismin tappiota kaikenlaisessa sodassa pienimpänä pahana Iso-Venäjän väestön yhdeksälle kymmenesosalle, sillä tsarismi ei ainoastaan sorra tätä väestön yhdeksää kymmenesosaa taloudellisesti ja poliittisesti, vaan myöskin demoralisoi, nöyryyttää, saattaa häpeään ja prostituoi sitä totuttamalla sortamaan vieraita kansoja, totuttamalla peittelemään häpeäänsä ulkokultaisilla, muka patrioottisilla fraaseilla.

Meille ehkä sanotaan, että tsarismin lisäksi ja sen siipien suojassa on syntynyt ja lujittunut jo toinen historiallinen voima, isovenäläinen kapitalismi, joka tekee edistyksestä työtä keskittäen taloudellisesti ja liittäen yhteen valtavan suuria alueita. Mutta sellainen vastaväite ei puolusta, vaan vieläkin voimakkaammin syyttää meikäläisiä sosialistishovinisteja, joita pitäisi nimittää tsaristipurishkevitshilaisiksi sosialisteiksi (kuten Marx nimitti lassallelaisia kuninkaallis-preussilaisiksi sosialisteiksi). Olettakaamme vaikka niinkin, että historia ratkaisee kysymyksen isovenäläisen suurvaltalaisen kapitalismin hyväksi sataa ja yhtä pientä kansakuntaa vastaan. Se ei ole mahdollonta, sillä koko pääoman historia on väkivallan ja ryöstön, veren ja saastan historiaa. Emmekä me ole lainkaan välttämättömästi pienten kansakuntien kannalla; me olemme ehdottomasti, *muiden edellytysten ehdolla*, keskityksen puolesta ja poroporvarillista federatiivisten suhteiden ihannetta vastaan. Mutta ensiksi tällaisessakaan tapauksessa meidän ei pidä, demokraattien (puhumattakaan sosialisteista) ei pidä auttaa Romanovia-Bohrinskia-Purishkevitshia Ukrainan tukahduttamisessa j.n.e. Bismarck teki omalla tavallaan, junkkerien tavalla, edistyksellisen historiallisen teon. Mutta olisi sekin ollut „marxilainen”, joka tällä perusteella olisi alkanut puolustella sosialistien apua Bismarckille! Sitä paitsi Bismarck auttoi taloudellista kehitystä yhdistämällä hajallaan olleet saksalaiset, joita muut kansat olivat sortaneet. Mutta Iso-Venäjän taloudellinen kukoistus ja nopea kehitys vaatii maan vapauttamista isovenäläisten väkivallasta muita kansoja kohtaan — tämän eroavaisuuden unohtavat meillä aitovenäläisten miltei-Bismarckien ihailijat.

Toiseksi, jos historia ratkaisee kysymyksen isovenäläisen suurvaltalaisen kapitalismin hyväksi, niin siitä johtuu, että sitä suurempi tulee olemaan isovenäläisen proletariaatin *sosialistinen* merkitys, kapitalismin synnyttämän kommunistisen vallankumouksen tärkeimpänä eteenpäinviejänä. Ja proletariaatin vallankumousta varten on välttämätöntä työläisten pitkäaikainen kasvattaminen mitä *täydellisimmän* kansallisen tasavertaisuuden ja veljeyden hengessä. Siis nimenomaan isovenäläisen proletariaatin etujen kannalta on välttämätöntä joukkojen pitkäaikainen kasvattaminen kaikkien isovenäläisten sortamien kansakuntien täydellisen tasavertaisuuden ja itsemääräämisoikeuden mitä päättävimmän, johdonmukaisimman, rohkeimman ja vallankumouksellisimman puoltamisen hengessä. Isovenäläisten kansallisuusylpeyden etu (ei lakeijan tavalla ymmärrettynä) käy yhteen isovenäläisten (ja kaikkien muiden) proletaarien *sosialistisen* edun kanssa. Meidän esikuvaksemme jää Marx, joka elettyään Englannissa kymmeniä vuosia tuli puolittain englantilaiseksi ja vaati Irlannille vapautta ja kansallista riippumattomuutta englantilaisten työläisten sosialistisen liikkeen etujen nimessä.

Mutta meidän kotimaiset sosialistishovinistimme Plehanov y.m. y.m., osoittautuvat tuossa viimeksi mainitussa ja oletetussa tapauksessa, jota tarkastelimme, ei vain oman synnyinmaansa, vapaan ja demokraattisen Iso-Venäjän kavaltajiksi, vaan myöskin Venäjän kaikkien kansojen proletaarisen veljeyden, s.o. sosialismin asian, kavaltajiksi.

„Sotsial-Demokrat“ № 35.
joulukuun 12 p:nä 1914

Julkaistaan „Sotsial-Demokrat“
lehden tekstin mukaan